

Yhtiökokouksia koskevan lainsäädännön kehityssuunnista

Jesse Collin, lakijohtaja, OTT
jesse.collin@porssisaatio.fi

Suomen IR-yhdistyksen aamiaistilaisuus 23.11.2021: Valmistautuminen ensi vuoden yhtiökokouskauteen

*Pörssisäätiö edistää
arvopaperisäästämistä ja
arvopaperimarkkinoita.*

*Toiminta rahoitetaan säätiön
omistaman Pörssitalon
vuokratuotoilla.*

Uudistuva yhtiökokouslainsäädäntö: tausta

- Koronaviruspandemian vuoksi keväällä 2020 säädettiin väliaikainen laki, joka mahdollisti sen, että pörssiyritykset ja First North -markkinapaikalle listautuneet yritykset pystyivät pitämään yhtiökokouksensa kokoontumisrajoituksista huolimatta.
- Väliaikaisen lain käsittelyn yhteydessä eduskunnan talousvaliokunta kehotti valtioneuvostoa valmistelemaan pysyvät säännökset muun muassa osakkeenomistajien etäosallistumisen mahdollistamisesta.
 - Ratkaisujen oltava kestäviä pitkällä aikavälillä osakkeenomistajien keskeisten oikeuksien toteutumisen kannalta.
 - Valiokunnan mukaan valmistelussa tulisi erityisesti kiinnittää huomiota pienosakkaiden oikeuksien asianmukaiseen toteutumiseen.
- Oikeusministeriö asetti työryhmän loppukeväältä 2021, jonka tarkoituksena oli laatia hallituksen ehdotuksen muotoon ehdotukset yhtiökokouksia koskevan sääntelyn uudistamisesta.
 - Työryhmän toimikausi päättyi marraskuun 2021 alussa.

Millaista yhtiökokousosallistumista osakkeenomistajat haluavat?

- Yksityissijoittajista erityisesti alle 60-vuotiaat suosivat etäosallistumista tai haluavat mahdollisuuden valita osallistumismuotojen väliltä.
- Helposti käytettävä, ennakoitava, luotettava ja riskitön etäosallistuminen tehostaisi institutionaalisten sijoittajien osakkeenomistajavaikuttamista.
 - Institutionaalisille sijoittajille etäosallistumisen käytön **edellytyksenä** on mahdollisuus tarvittaessa käyttää **täysimääräisesti** osakkeenomistajan oikeuksia etänä.
 - Ne myös haluavat mahdollisuuksiensa mukaan varautua yllättäviin tilanteisiin, joissa yhtiökokouksessa puheenvuoron esittäminen saattaa tulla omistajavaikuttamisen kannalta tärkeäksi tai tarvittaessa muuttaa kantaansa yhtiökokouksen kulun perusteella.
- Myös kansainvälisten institutionaalisten sijoittajien ja niin kutsuttujen valtakirjaneuvonantajien kannanotot puoltavat sitä, että etäosallistujille olisi annettava aina täysimääräiset osakkeenomistajaoikeudet.
 - Kansainvälisten sijoittajien ja valtakirjaneuvonantajien kannanotoissa korostuu se, että etäosallistumista (tai etäkokouksia) ei saa käyttää osakkeenomistajien oikeuksia rajoittavalla tavalla.
 - Oikeuksien tehokas käyttö ja mahdollisuus osallistua keskusteluun avoimella ja tehokkaalla tavalla on turvattava.

Kokouspaikka ja osallistumistapa

- 1. momentissa on kyse perinteisestä fyysisestä kokouksesta
- 2. momentissa on kyse hybridikokouksesta
 - Osakkeenomistajilla oltava täysimääräiset oikeudet
 - Puheoikeutta voitava käyttää etänä suullisesti. (Tästä ei nimenomaista säännöstä, vaan edellytetään säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.)
 - Hallitus voi päättää, ellei esim. yhtiöjärjestys velvoita toisin
- 3. momentissa on kyse täysin etänä pidettävästä virtuaalokokouksesta
 - Edellyttää yhtiöjärjestysmääräystä
- 4. momentissa on kyse fyysistä kokousta ja hybridikokousta täydentävistä osallistumismuodoista

Ehdotettu OYL 5:16 Kokouspaikka ja osallistumistapa:

Yhtiökokous on pidettävä yhtiön kotipaikassa, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisesta paikkakunnasta. Kokous voidaan erittäin painavista syistä pitää muullakin paikkakunnalla.

Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhtiökokoukseen saa osallistua myös siten, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Yhtiökokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että osakkeenomistajat käyttävät täysimääräisesti luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Hallitus voi päättää, että yhtiökokoukseen saa osallistua 1-3 momentissa säädetyn lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen yhtiökokousta tai kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Tähän momenttiin perustuvaa osallistumisvaihtoehtoa käyttävien osakkeenomistajien oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, mutta vaihtoehdon käyttäjistä kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka voivat käyttää ainakin äänioikeuttaan ennen kokousta tai kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakkoonestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi yhtiökokouksessa.

Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

Ehdotetun kokouspaikkaa ja osallistumistapaa koskevan säännöksen haasteet

- OYL 5:16:n ehdotettu muotoilu johti usean eriävän mielipiteen ja lausuman jättämiseen.
- Ehdotettu OYL 5:16.4 hämärtää ennako-osallistumisen ja hybridikokouksen etäosallistumisen välisen suhteen.
 - OYL 5:16.4:n nojalla yhtiöt voisivat käytännössä varsin vapaasti määrittää etäosallistumisen sisällön ja rajoittaa etäosallistuvien osakkeenomistajien oikeuksia. Ehdotettu ratkaisu johtaisi sekalaisen yhtiökokouksen käytännön kehittymiseen, ja osakkeenomistajat joutuisivat kunkin yhtiön kohdalla käyttämään merkittävästi aikaa ja vaivaa selvittääkseen etäosallistumisen sisällön.
- Muutos ei ole omiaan tukemaan pääomamarkkinoiden suotuisaa kehitystä.
- Osakkeenomistajien oikeuksien toteutumisen kannalta on olennaista, että laissa määritellään selkeästi yhtiökokoukseen etäosallistuvan osakkeenomistajien oikeuksien sisältö.
- OYL 5:16.4:n rajaaminen koskemaan vain ennako-osallistumista ei rajaisi yhtiöiden nykyisiä toimintavaihtoehtoja.
- OYL 5:16.2:n mukaisen hybridikokouksen etäosallistujan puheoikeuden käyttöä ei tulisi sitoa suulliseen kommentointiin, vaan myös tekstimuotinen keskustelu tulisi sallia.
 - Tällöin säännös olisi teknologianeutraali ja myös yhtiöille joustavampi.

5 luvun 16 § Kokouspaikka ja osallistumistapa

Yhtiökokous on pidettävä yhtiön kotipaikassa, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisesta paikkakunnasta. Kokous voidaan erittäin painavista syistä pitää muullakin paikkakunnalla.

Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhtiökokoukseen saa osallistua myös siten, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin

Yhtiökokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että osakkeenomistajat käyttävät täysimääräisesti luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Hallitus voi päättää, että yhtiökokoukseen saa osallistua 1-3 momentissa säädetyn lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen yhtiökokousta ~~tai kokouksen aikana~~, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Tähän momenttiin perustuvaa osallistumisvaihtoehtoa käyttävien osakkeenomistajien oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, mutta vaihtoehdon käyttäjistä kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka voivat käyttää ainakin äänioikeuttaan ennen kokousta ~~tai kokouksen aikana~~. Mahdollisesti ennakkoonestetyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi yhtiökokouksessa. Osallistuminen ennen yhtiökokousta ei rajoita osakkeenomistajan osallistumisoikeutta yhtiökokoukseen.

Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, ja osallistumisen teknisestä toteutuksesta. Kokouskutsussa on myös mainittava mahdollisesta 4 momentin mukaisen osallistumismahdollisuuteen ~~siheen~~ liittyvistä osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä

Pörssiyhtiön ja FN-yhtiön osakkeenomistajien etäosallistumisoikeus

- Helpotetaan täydet osakkeenomistajaoikeudet sisältävän etäosallistumisoikeuden vaatimista.
- Työryhmä esittää kolmea vaihtoehtoa jatkovalmisteluun:
 1. Etäosallistumisoikeuden tarjoamisen velvoittavan yhtiöjärjestysmuutoksen voi tehdä tavallisella enemmistöpäätöksellä;
 2. 1. kohdan lisäksi yhtiön tarjottava tässä asiassa ennakoäänestysmahdollisuutta, jos yhtiöjärjestysmuutokseen liittyvän päätösehdotuksen tehneillä osakkeenomistajilla on vähintään 1/100 yhtiön kaikista osakkeista; tai
 3. 2. kohdan ehdotuksen lisäksi annetaan määrävähemmistölle (1/10 osakkeista) oikeus vaatia, että täysimääräistä etäosallistumista on tarjottava seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lukien.

Muita ehdotettuja muutoksia

- Jos yhtiö tarjoaa täysien osakkeenomistajaoikeuksien hybridikokousta, yhtiö voi edellyttää sitovaa valintaa osallistumistavan suhteen ilmoittautumisen yhteydessä.
- Säännös jatkokokouksesta ja kokouksen keskeytyksestä teknisen häiriön vuoksi.
 - Teknisen häiriön takia yhtiökokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä.
- Tekstimuotoisen keskustelun moderointia koskeva säännös koskien OYL 5:16.4:n mukaista tilannetta.
 - Tietyissä tilanteissa vastaus voidaan antaa yhtiökokouksen jälkeen, ellei yhtiökokous päättä toisin.
 - Tietyissä tilanteissa kirjallisia kysymyksiä voidaan yhdistellä ja muokata ennen vastauksen antamista.
 - Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen yhtiökokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä.
 - Menettelyn periaatteista on päätettävä kokouksen alussa.
 - Alkuperäiset muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi yhtiökokouksesta.

Miksi tarjota täydet osakkeenomistajaoikeudet sisältävää etäosallistumista?

- Yksityissijoittajat ja institutionaaliset sijoittajat haluavat itse valita, osallistuvatko ne kokoukseen paikan päällä tai etänä kokouksen aikana ja mahdollisesti ennakoäänestä.
- Hybridikokoukset ovat todennäköisesti tulevaisuuden markkinakäytäntö.
 - Esim. Norjassa uuden lainsäädännön mukaan osakkeenomistajille on annettava mahdollisuus valita fyysisen osallistumisen ja etäosallistumisen väliltä.
- Osakkeenomistajien oikeuksien käytön helpottaminen ja sijoittajavaikuttamisen helpottaminen ovat omiaan helpottamaan tukemaan pääomamarkkinoiden tehokasta toimintaa ja näin ollen helpottamaan rahoituksen saamista pääomamarkkinoilta.
 - Esim. Suomessa kotitalouksien säästöaste on yksi maailman korkeimmista, mutta yksityissijoittajien osallistuminen pääomamarkkinoille on kuitenkin edelleen hyvin vähäistä muihin Euroopan ulkopuolisiin talouksiin verrattuna. Yksityissijoittajien lisääntyvä osallistuminen pääomamarkkinoille kanavoisi säästöjä yrityksille ja parantaisi niiden mahdollisuutta saada muuta oman pääomanehtoista rahoitusta pääomamarkkinoilla.

Mitä seuraavaksi?

- Keväällä 2022 yhtiökokous voidaan järjestää vielä väliaikaisen lain säännösten nojalla.
- Seuraavaksi alkaa lausuntokierros, jonka aikana muistiosta kerätään palautetta sidosryhmiltä. Lausuntokierroksen jälkeen hallitus antaa esityksen eduskunnalle ehdotetuista lakimuutoksista. Eduskunta käsittelee asiaa kevätistuntoaudella 2022.
- Uudet säännökset voimaan yhtiökokouskaudeksi 2023.

YHTIÖ, ESITTÄYDY SIJOITTAJILLE PÖRSSI-ILLASSA

- Pörssisäätiö kutsuu Helsingin pörssin yhtiöitä osallistumaan tilaisuuksiin, jotta suomalaiset tutustuisivat tarjolla oleviin sijoituskohteisiin. Tilaisuudessa on yhtiöesittelyjen lisäksi ekonomistin katsaus talouden näkymistä, jotta markkinaympäristö tulee tutuksi kuulijoille.
- Pörssi-illassa yhtiö tavoittaa jopa tuhansia yksityissijoittajia.
- Pörssi-illassa mukanaolo on hyvä ja vaivaton tapa huolehtia kotimaisesta sijoittajaviestinnästäne ja tehdä toimintaanne tutuksi.
- Vuoden 2022 keväällä suunnitteilla on järjestää 1-2 fyysistä tilaisuutta ja 2-3 webinaaria.
- Tapahtumajärjestelyistä vastaa Minna Heusala (minna.heusala@porssisaatio.fi 050 320 6949).

